

Független Magyarország

Egy szám
12
fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 9.60 „

Egy szám
12
fillér.

Meskó Zoltán politikai beszámolója és nagy beszéde Szeremlén és Bajaszent-istvánon az átcsatolás érdekében

Az országos politikai életben husvéti szócsond látog. Kormány- és államférfiak, képviselők az újságok husvétii ünnepi számaiban cikkekben és nyilatkozatokban mutattak rá politikai életünk új törekvéseire. A husvét a közeli Bajaszentistvánon és Szeremlénen is meghozta a maga piros tojását, ünnepi meglepetését, kerületi szenzációját, Meskó Zoltán ny. belügyi államtitkár, a kiskörösi kerület országgyűlési képviselője tartott a két legdélibb községben beszámolót. A beszámoló azonban nem volt annyira fontos, amint azt Meskó Zoltán maga is mondotta, mert inkább ez csak keret volt, amit Meskó Zoltán a két községnek Bajához, illetve Bács-Bodrog vármegyéhez való csatlakozás érdekében kifejtendő helyi propaganda céljaira használt fel. Meskó Zoltánnak ez az elhatározása, illetve tette mindenképp részéről csak megbecsülést és elismerést érdemel, mert Meskó Zoltán, akinek a kerületében ez a két község igen lelkes Meskó-párti választóbírói rekrutálódnak, a nép érdekeinek alapos és kellő megismerése után határozta el magát erre a lépésre, amelyet úgy jellemezett Meskó Zoltán, hogy annak előbb-utóbb be kell következnie még akkor is, ha a világoosan nem látók, a sötétben tapogatózó és a kicsinyes önbizalmukat védők ellene is vannak ennek a fellélenél közigazgatási hatadást jelentő lépésnek, mert van egy új, modern közigazgatási elv, amely úgy szól, hogy a népet pedig akarata ellenére is boldogítani kell.

Szeremlén hétfőn délelőtt tartott beszámolót Meskó Zoltán, amikor is megvilágította azokat a szempontokat, amelyek a Bács-Bodrog vármegyéhez való csatlakozást sürgetik a közigazgatási demokrácia és a mostani hosszadalmas egysírtés érdekében.

Hétfőn délután viszont Meskó Zoltán Bajaszentistvánon tartott beszámolót. Hogy milyen nagy népszerűségnek örvend Meskó

Zoltán kerületében, mutatja az a körülmény, hogy hat elegáns fogat hozott be bajai gazdákat a Központi Szálloda elé, ahol Meskó Zoltánt és kíséretét üdvözölték. Meskó Zoltán politikai beszámolójára Bajáról is sokan voltak kíváncsiak: városi tisztviselők, magánosok és újságírók, akik Meskó Zoltántól nagy politikai szenzációt vártak. A szenzáció azonban elmaradt, ehelyett azonban az érdeklődők megkapták Meskó Zoltán okos, józan fejtegetését az átcsatolás érdekében. A gyűlést a község háza udvarán tartották meg délután négy órakor, mintegy 5-600 főnyi közönség jelenlétében. Egy-egy ilyen beszámolóhoz még nagyobb érdeklődést kell volna kiváltania, de hát fgyelemben veendő, hogy husvét volt, vendégeskedések ideje, amikor a korcsmák sem voltak egészen néptelenek.

A gyűlést dr. Tantos Gyula esperes pébános nyitotta meg.

Utána Meskó rövid politikai előbeszélésben rámutatott arra, hogy a Bajaszentistvánok 12 éve képviselői s ez idő alatt összeszorított választóivai. Az általában, titkos választójog idejének ebből-utóbb el kell következnie, hogy a fávai földműves szegénysége titkosan válasszon. Bácskén buda, hogy az ő választása ilyen választás volt, se csendőr, se pártka nem befolyásolta, de még csak egy szivarral sem kínált meg senkit, ne hogy vesztege éssnek deklarálják ellenfele. A polgári uratom híve. A kommunizistáktól még a levegőt is sajnálja, viszont nem szégyelli megmondani, hogy a szociáldemokratáktól sem túlságosan lelkesedik. A régi liberális korszak visszamaradt uszályhozódó ellen beszélt a örömmel mutatott rá, hogy ma már az ország népe meguntta azt a hibába való szűcsesést, amit Rissay és társai visznek véghez. A magyar nép lelkéhez közelebb állónak érzi magát, mint a Róthentén Móricok és Prepper Sándorok. Ez-

után az ipari munkások szociális helyzetét szembeállította a falvak földműves szegénységének elmaradottságával. A parlamentben is a földműves s falusi szegénység szociális helyzetének javítását sürgette, hogy az állam legalább úgy gondoskodik róluk, mint az ipari munkásokról, akiknek a Munkásbiztosító révén orvos, gyógyszer, kezeelés kórház, üdülés és táppénz áll a rendelkezésükre. Így el lehet érni, hogy a proletárból polgárra lez az államnak. Bácskén jeleni be, hogy az ő felszólalásaira határozta el a kormány, hogy megcsinálja a rokkantság és agkor esetére szót kötelező biztosítást. Vázolta a falusi szegény lakosság kenyérlétséget és nyomorát, amelyet tette a végrehajtó, a foglalás, illetve az eljárás költségei felesleges szaporítása. Ismételt megállapítja, hogy nem a nép van a hivatalokért, hanem a hivatalok vannak a népet. Ecsetelte a mai és régi képviselők munkája közti különbséget s végül megállapította, hogy azért kormánypárti ő, mert ez a kormány őrségi szolgálatokat tett az országnak s mert ma nem tud sokkal masabb embert elképzelni a kormányveinélki székben, mint Bethlen István grófot.

Végül rátért Meskó Zoltán az átcsatolás kérdésére. Időközben már nagyon kiélesedett néhány értelem, okvetellenkedő s nem odaváló közbeszólás miatt a helyzet. Az a látszat volt, mintha feibérelt egyének próbálták volna a népgyűlés simánagát megzavarni. Pár éves ellenzéki s megfontolatlan szocialista megjegyzés is szította a népgyűlés izzó hangulatát, de végül is a józanabb, mértekeltebb felfogás kerekedett felül, mivel Meskó Zoltán igen stílusosan tartotta kezében a nép érdeklődését szívet és hangulatát Meskó Zoltán ezután igen ügyesen csoportosította azokat az érveket, amelyek az átcsatolást sürgetik s emik miatt a lehető leg-sürgősebben meg is kell oldani ezt a kérdést a két község szegény lakosságának érdekében. Ezek a szempontok pedig azok, hogy a jelenlegi körülmények közt az a helyzet, hogy a fő hivata-

lok messze vannak, két három napig eltart, amíg egy-egy ügyet elintézhetnek most, mert Kalo-csán, Kecskeméten és Budape-ten szétszórva vannak a közigazgatási főhivatalok. A szeremlei és bajaszentistváni polgárok a bajajárási főszolgabíró, a bácsme-gyei alispán, pénzügyigazgató, megyei árvaszék s tanfelügyelő előtt kell e ha adnia, amikor Kalo-csára, Budapestre, vagy Kec-skemétre kell törnie magát 2-3 napi napszám elvesztésével. Ki-küldetési nap d j kban is őrségi összeget fizet egy té a község. Fontosnak tartja, hogy most tárgyaljon a község a csatlakozás-ról, amikor kérdő jelentkezett s fellételeket szabhatnak azokat ki is használhatják, mint akkor kapkodjanak a számaszát után, amikor már felülő dikálnak s a közigazgatási reform során ha-talmi szíval csinálja ezt meg az állam. Józan embernek be kell látnia azokat a nagy előnyöket, amik ebből a csatlakozásból a két községre hramlanak.

Komoly intő szóval fordul mindenkihez, hogy ne görbösen aka-dályt az egyesülés elé, mert azt minden körülmények közt meg-fajják csinálni.

Végül dr. Tantos Gyula pé-bános számolt be a kalocsai ér-sekséggel és Baja városával a csatlakozás ügyében folytatott tárgyalásairól. Rámutatott arra, hogy a 2 Pandur szigetet rekomp-enzáció nélkül Bajához kapcsolták, holott lehetett volna szó rekomp-enzációról. Beszélt a Bajánok évente fizetett 16 000 pengőnyi közeletvámról és a Pestvármeg-yének évente fizetett 15 000 pengő közmunkaváltásáról, amiért semmi ellenszolgáltatás nem kap-nak. Messze vannak a centrumtól és senksem törődik veük, senki nem érli a bajukat s nem segít rajtuk. Óvoda, kórház nincs, az iskola rozsent, az utak elhanya-goltak: a házhelykérdés megoldatlan. Ez mind mego dáat nyer a csatlakozással, mert a közelet-vám és közmunkaváltás elesik, de elesik a kökületési napidjak légiója is s az utakat is meg-csinálják.

Állandó nagy raj és közbekia-tások közepette mutatja ki, hogy

19⁸⁰
P.

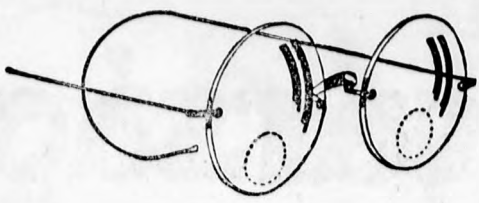
Legujabb női Beige, drapp és szürke divat fasarku és trottör bőrcipők

megérkeztek

Fischer Pál divatüzletébe.

Fenyvesi Aruhazba.

19⁸⁰
P.

„ULTRAL“ üvegek visszaadják az Ön fiatalos látását

Díjtalan bemutatás az egyedárusítónál.

Lázár Sámuel látszerész.

Baja. Telefonszám: 272.

minden észszerűségi szempont a csatlakozás, illetve beolvadás mellett van, mert figyelembe veendő, hogy a lakosság is ügyes bájos ügyeinek intézésénél évente 3 400 millió koronát elkölt, holott ez a fölöslegesen kidobott évi 7-800 millió korona a községben maradhatalna. Remélhető arra is, hogy sehol az országban nincs még egy

ilyen község, ahol egyetlen egy házhelyet nem vettek igénybe a házhelyigényők, mint Bajaszent-istvánon, ahol a községtől mesze jelölték ki a háztérületeket s ahol még a patikának is a községtől egy órányira adtak felket.

A népgyűlés Mesko életével ért véget.

magasabb lakbérkategóriába való lajstromozást, ami óriási terhet jelent az államnak s éppen ez az oka, hogy a mostani költségvetésbe nem vették fel a lakbér- osztály rendezésével járó terheket. Hogy pénzügyi szempontból milyen újabb fantasztikus megterhelését jelentené a költségvetésnek, arra jellemző az, hogyha azt vesszük, hogy a 265.000 aktív és nyugdíjas állami közalkalmazott lakbérét csak évi 100 pengővel emelnék, akkor ez 26 és fél millió pengő újabb erőre nem látott kiadást jelentene az államháztartásnak. Ezt az újabb terhet a nagyon megadóztatott polgárság már nem bírja el. Ezért késlekedik ennek a kérdésnek gyökeres megoldása.

HIREK.

Liszt Ferenc-Kör hétfő esti Bartók Béla zongorahangversenyéről szóló referatánkat holnapi lapszámunkban közöljük.

Közig. biz. ülés a városnál. Baja városi rendes havi közigazgatási bizottsági ülését ma, kedden d. e. 11 órakor tartotta.

Az iskolák husvétii szünete. Az összes bajai mindentéle fokú iskolák részére ma jár le a husvétii szünet s holnap, szerdán kezdődik a tanítás.

Lítion az öntöző-autó. A város öntöző és tűzoltó aulóját, amely két héttel ezelőtt egy parasztkocsival való karamboljában súlyosan megsérült s ezért javítás végett Budapestre kellett szállítani, kijavítva hazahozták már s itt végzi a város öntözését.

Eljegyzés. T. a. b. Valeria és Z. a. b. János jegyesek Baja.

Szombaton lesz a város közgyűlése. A városi törvényhatósági bizottság április 14-ikén, szombaton d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

Arról szó sem lehet, hogy Baját a harmadik lakbér osztályba sorozzák.

A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közölte azt a statisztikai kimutatást, amely a jelenleg V. lakáspénz osztályba tartozó állomáshegyeken állomásozó tényleges katonai szolgálatban álló állami tisztviselők, közalkalmazottak, mint katonaság, rendőrség, csendőrség, folyamórság 1928. évi májusi bérnegyedre őket megillető lakáspénzekről intézkedik.

Az V. lakbérkategóriában az V. fizetési osztályban lévő s legfeljebb két családtaggal bíró tisztviselő 264-25 pengő negyedévi lakbért kapnak, a három, vagy ennél több családtaggal bírók pedig 292-25 pengőt. A VI. fizetési osztályban lévő a fenti elhatárolás szerint 236-50, illetve 264-25, a VII-ben 194-75, illetve 222-50, a VIII-ben 153, illetve 180-75 a IX-ben 111-25, illetve 139, a X-ben 97-25, illetve 125-25, a XI-ben 83-50, illetve 111-25 pengő lakáspénzt kapnak negyedévenként.

Evvel szemben Baján az a helyzet, hogy egy két szobás mellékhelyiséges uccai lakás évi 800-960 pengőbe, ugyanez udvari kiadásban 7-800: 3 szobás s mellékhelyiséges uccai lakás belekerül 1360-1440, ugyanez a legőcsöbbs udvari lakás pedig 1200 pengőbe.

Egy VIII. fizetési osztályban lévő tisztviselő most negyedévenként 153 pengőt kap, de ha Baja belekerülne a IV-ik lakbérkategóriába, akkor 178-50 pengőt kap, vagyis egy évre 714 pengőt, vagyis a lakáspénzére ráfizet. - Az V. fizetési osztályban lévő tisztviselő most negyedévenként 264 pengőt kap, de ha bejut a IV-ik lakbér osztályba, akkor 308 pengőt kap, vagyis egy évre 1224 pengőt, holott 1920 pengő lakbért fizet az őt megillető lakás után.

Ez pedig azt jelenti hogy az egy lakbér osztályba való előrelökölés nem segít radikálisan a helyzeten, mert mindegyik tisztviselő alaposan ráfizet a lakbérére. Arról pedig értesülésünk szerint szó sem lehet, hogy Baja bekerüljön a harmadik lakbér osztályba.

A pénzügyminisztériumba felküldött bajai lakáskataszter adatkimutatásainak s u. yos és alapvető hibái vannak, mert nem vették figyelembe, hogy még mindig vannak, akik a fejszabadaulás után kialakult szokásjogon rekvirált lakásban laknak olcsón, mert 1917 es lakbér alap szerint fizetnek és ez leszorítja a kimutatás lakásdrágasági százalékát. Legjobban emeli a kimutatás százalékos alapszámát a katonaság, mert a fizetek mind ráfizetnek a lakáspénzükre s azok sűrűn változnak. Ezek után hozzáértők szerint még az sem segít a jelenlegi lakáspénzdeficit helyzetén, ha mindjárt a harmadik lakbérkategóriába soroznák is be Baja városát, amiről azonban álmolni sem lehet a jelenlegi pénzügyi s gazdasági viszonyok között.

A segítség egyetlen módja az volna, ha az egyes lakbérkategóriák jelenlegi lakbér alapjait legalább ötven százalékkal felemelnék először. Illetve ezt kellene keresztül vinni s utána újabb akcióval magasabb lakbér osztályba kell soroztatni a várost, ami már nem lenne olyan nehéz.

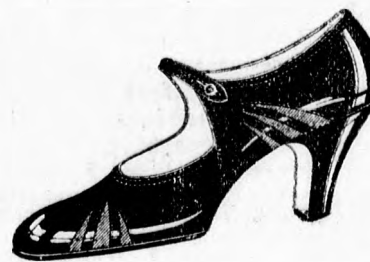
A F. M. értesítése szerint most az egész országban nagy akciót indítanak az érdekeltek, mert a jelenlegi lakbérékből sehol sem tudnak kijönni, még Budapesten sem. Az érdekeltek a lakbérkategória alapok jelentős mérvű fel-emelését kéri.

Amikor legutóljára március 29-ikén Baján járt dr. Walko Lajos külügyminiszter is, Major József min. tanácsos, pénzügyigazgató a városházán tartott miniszteri audenaiák során megérdeklődte a külügyminisztert, mi van a lakbér-emeléssel, illetve a magasabb lakbér kategóriába való sorozás kérdésével, amely probléma a fejszabadaulás óta akut, izgatja a kedélyeket s nem tud nyugvópontira jutni.

A külügyminiszter ezeket mondotta:

- A pénzügyminisztériumban lassan megy ez a dolog. Óriási munkát jelent a beérkezett adatok feldolgozása. Szerne mindenfelé az egész országban kéri a

Tavaszi Cipőhétfő. KATTARINKA CIPŐÁRUHÁZ. idejű cipőidőszakai. izlés, kivitel, minőség, előnyös árak tekintetében felülmulhatatlanok. E héten megnyitottuk 19 80 P-ös osztályunkat. Kaphatók ezen áron legújabb bejge, mogyoró, szürke fasarku és trotér cipők.

Bajai Cementárugyár R. T. Baja.

Gyártelep: Világos u. 8. (Állatvásártér) Iroda: Dr. Bajal Ernő, Haynald u. 13. Telefon 226. Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait: mozaiklapokat, cementlapokat, cementes cserepet, kutgyűrűket, cementcsöveket minden méretben, betonkerítések és mindenféle cementárut. - Műkőmunkák szakszerű kiviteben. - Állandó raktáron: Uszádi dunakavics, málcement, működőzsalék, cementfesték.

CSEBÁRUK: Fával... preselt... hatsar... kiskor... kutté... ujl... pala... cserép... cserép... cserép... tégl... otte tégl... otte liszt... CEMÁRUK: Diszes... leg... nagyobb... egysz... salaklap... m o z... p o k... beton... épcsők... beton... kutg... kutg... kutg... es... c... be... it... ú... kövek... ÉPÍTÉS... darabos... getett... duna- és... omok... biber... anyag... fehér... kőpor... fehér... granitto... elszige... nez... cement... tek... portla... ent... stuc... d... kátr... r... dol... ka... Elvált... burkolati... és bárm... n-munkákat... A legje... sabb napi... Áron hel... e szállítja... GRÖHUT... TASA... Tel... 180... Városi... raktár... Túr... wán u. 5... Tel... 234.

Parkettázzuk lakásunkat

nasici-féle szlavoniai tölgyből készült elismert legjobb és legszebb parkettával.

Lefektetését elváltatja:

POLLÁK JÓZSEF

butorgyáros és fakereskedő, a nasici parketta délmagyarországi egyedárusítója.

SINGER
varrógépek
rög bevált jó minőségben
Kiadás
széles feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BAJA,
Erzsébet kir. u. 10.

HIRDESSEN
FÜGGETLEN MAGYARSÁGBAN.

Reuma
köszvény, csúsz
feszülés, mozgathatóság, ezúrtól ellen
legjobb bevált a
Reuma-féle

REPARATOR

10 pengő 100 ezer minden partikában
1000 font 100 ezer minden partikában
1000 font 100 ezer minden partikában

Gyógyszertár, VIII/32.
Kálvin tér
(Baross ucca sarok)

BUTOR olcsón

12 havi részletre beszerezhető

Szabó Ferenc

műszertalonszám Baján, Baross ucca 4
pu.orraktár Kossuth Lajos u. 11
Telefon 240.

Husvétra

rózsa
szegfű
gyöngyvirág

a Virágvilágban

CEMENT,

CSERÉP, DESZKA,
LÉC, ÉPÜLETFA,
KÁTRÁNYPAPÍR

olcsó áron, nagy választékban kapható

POLLÁK fakereskedésében.

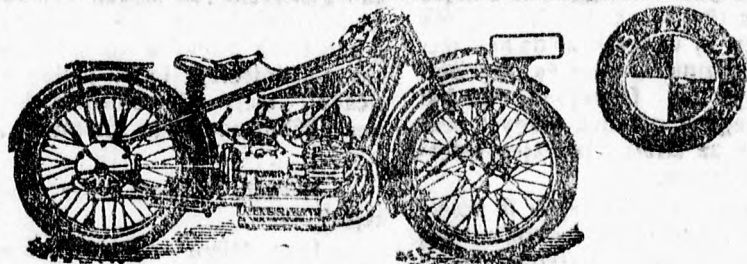
Saját készítményű

NYUGÁGYAR

lenvászon huattal, extra, erős kivitelben, 9,8 kg súlyban, postán könnyen szállítható. Könnyebb árutól óvaskodjunk

Ára 10 pengő.

UTRY Pál Fiai, Baja
Erzsébet kir. u. 38. Telefon 280.

MEGÉRKEZETT

a legújabb rendszerű, „Kurdán” meghajtású, fékű hengeres

MOTORKERÉKPÁR

a motorszakértők kedvenc márkája. — Körzetképviselő:

BOHNER ÉS TÁRSAI cégnél, BAJA

Erzsébet királyné u. 6. — Telefon: 255. sz. — Kérjen árjegyzéket!

MIELŐTT sodronykerítés

SZÜKSÉGLETÉT BESZEREZNÉ. KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT A KÉSZÍTŐKTŐL

Utry Pál Fiaitól

Erzsébet kir. u. 38. Telefon 280.

Vásártéren

újra épült 4 szoba, konyha, fürdőszoba, éies-kamra, mosó-konyha és pincéből álló

ház azonnal eladó.

Harminc évig adómentes. Ugyancsak Madách Imre- és Határ-ucca sarok két külön lakással, pince, mosókonyha helyiséggel. — Egy lakás azonnal elfoglalható. — Bővebbet:

Vörös ácmeccser, Vásártér.

Megérkezett

oly rég nélkülözött valódi régi fajta

Rózsa

burgonyánk

Siessen mindenki szükségletét mennél előbb beszerezni, mert csak nagyon kevés valódi Rózsa áll rendelkezésünkre.

Korai Rózsa vetőmagunkat is ajánljuk.

STEIN

burgonyakereskedő, Parasz 7.

Katona ucca 8. számú

ház

üzlethelyiséggel, kedvező fizetési feltételekkel eladó, esetleg kiadó azonnali beköltözéssel.

Bővebbet ugyanott.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi Hatschek-féle **Eternit.**

Javításmentes az ETERNIT háztető.

Kapható: Kizárólag Goldschmidt Lajos fatelepén, Baja, Sugovica part

TÉGLA: MOHÁCSI és DUNASZEKCSŐI napi árban.

Nyomatott a Corvia-nyomda gyorsajtóján Baján.

343. sz. — **Arverési**

Almírott b... 1881. évi L... telmében ez... hogy a baj... 1927. évi 57... következtében budapesti lak... viselt E s... cipő-, csizma... Iparosok Ar... és Értékesít... mezőváros... 137 P 29 f... évi február... kielégítési vé... felül foglalt... csült követke... házi butorok... cipők nyitva... datnak.

Mely árve... járásbírósg... száma végző... tökéletes... december hó... kamatai, 1/3... összesen 34... már megáll... jóg Baján P... Szent István... leendő meg... április hó 13... e diti fél 11... kiütetik és a... dékózek eze... jegyzéssel h... az érintett in... t.-c. 107. és k... készpénzfizet... bet ígérnek s... áron alul is e... Amennyiben... ingóságokat m... foglaltatták és... jogot nyertek... az 1881. évi l... telmében eze... deltetik. Keit Baja, 1... napján.

Aprilis 9-11... reggel... **Dr. Mal** és Gyar... gyógyászati... éjjeli sz... az ügyelet... vasárnap dé... a közönség

TÉ
LEGOL
MOHÁCSI
ÉS DUN
DÉLMAG
LEGNAG
LAGYAR
GYEIE
SITÓ
POLLÁK
fakereskedő

Baja...
Egy sz...
12...
É...
közögy...
Erről a...
irtunk s...
kozunk...
mert a C...
donosa...
husvéti...
csuszavát...
megállap...
bizony a...
dozni s...
ráfizetett...
tunk he...
megtud...
lelki ál...
tendő h...
esztendő...
minden...
dui c.6...
Ilyen...
gálni a...
kor a t...
változati...
kalian, k...
a régen...
lértalan...
sőt hol...
lámiait...
bő fel...
könyv...
mára...
szettel...
főlényes...
bírálni...
peramen...
teit fe...
nek ebb...
sőt ele...
kérde...
ságnak...
Károly...
bizony...
tollát...
járó há...
mert his...
termész...
újajgír...
Ha a...
fel, lero...
íról mul...
Mi az...
kordol...
Fedor...
Az az...
sági hel...
közaru...
rányom...
kímélte...
váltat...
dapesti...
19...
Fisc...